

doorheen de tijd

van levenslijn tot tijdlijn

Naam : _____

Schooljaar : _____ Groep : _____

Inhoudstafel

1. Inleiding	p. 3
2. Eeuwenband	p. 4-5
3. Levenslijn	p. 6-7
4. Tijdslijn	p. 8-13
Oefeningen voor de wiskunde-les	p. 14-16
Taalronde	p. 17-19

1. INLEIDING

Mensen zeggen wel eens :

- "In mijn **tijd** ..."
→ Ze vergelijken dan dingen die nu anders zijn dan vroeger.
- "Weet je nog ... ? Dat waren nog eens **tijden** hé !"
→ De mensen gaan met hun gedachten terug in de tijd. Ze halen herinneringen op.
- "Dat is iets van alle **tijden**."
→ Bijv. kinderen die kattenkwaad uithalen ... dat deden kinderen lang geleden ook al.

Er is de tijd van nu : de _____ ,

de tijd van vroeger : de _____

en de tijd die nog moet komen : de _____ .

1. Welke tijd is het ?

Ik ging naar school. _____

Ik ga naar school. _____

Ik zal naar school gaan. _____

2. Vul de juiste vorm van het werkwoord "leren" in .

verleden tijd   Wij _____ over de tijd.

tegenwoordige tijd   Wij _____ over de tijd.

toekomstige tijd   Wij _____ over de tijd _____ .

3. Maak zelf een zin met het werkwoord "krijgen".

Je bent zelf het onderwerp.

Schrijf de zin 3x op, telkens in een andere tijd.

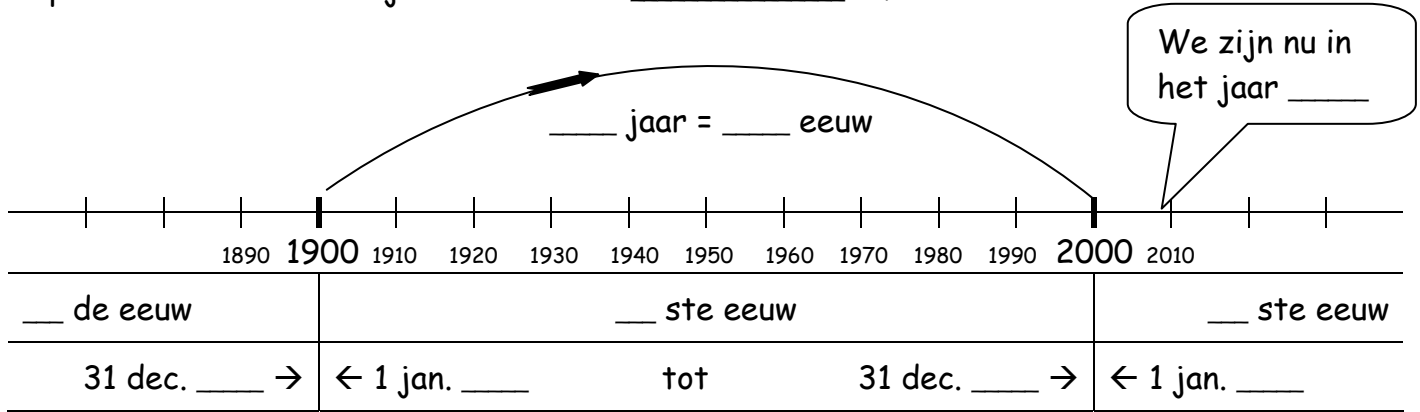
verleden tijd   _____

tegenwoordige tijd   _____

toekomstige tijd   _____

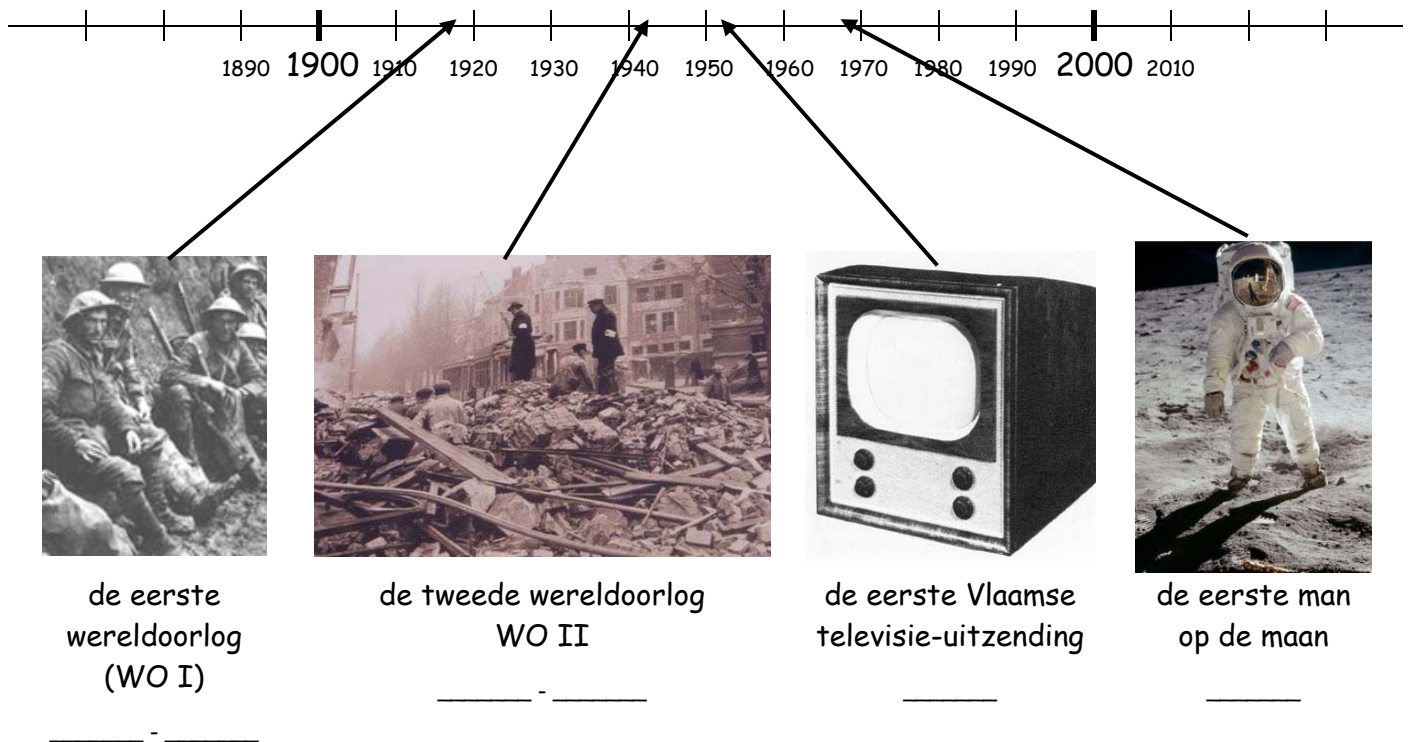
2. EEUWENBAND

Op een eeuwenband kan je verschillende _____ aflezen.

Wij leven nu in de ___^{ste} eeuw.

De vorige eeuw was de ___^{ste} eeuw. Enkele belangrijke gebeurtenissen uit die eeuw :

Bekijk de pijlen van de gebeurtenissen naar de eeuwenband goed.

Vul de jaartallen in bij de passende gebeurtenis.

1953

1914-1918

1969

1940-1945

Een _____ is iemand die 100j. geworden is.

HET BELANG VAN LIMBURG

09/10/07

Montenaken viert 100-jarige Jeanne

Er was heel wat volk op de been uit Montenaken voor de viering van de 100-jarige Jeanne Depas.

Ze zag het levenslicht in Montenaken op 4 oktober 1907. In 1932 huwde ze Marcel Salmon, die 10 jaar ouder was en die maar liefst zijn 105de verjaardag heeft mogen vieren.

Vier jaar geleden is haar echtgenoot overleden. Tot dan waren ze altijd op eigen kracht in hun woning in de Stationsstraat blijven wonen. Na de dood van haar man werd Jeanne opgenomen bij haar dochter Flora, waar ze met de beste zorgen wordt omringd.

Jeanne en Marcel woonden na hun huwelijk een hele tijd in Montenaken, waar ze in de Beekstraat een dorpscafé uitbaatten. Daarna namen ze een café over aan de Hannuitse Steenweg in Landen, maar na drie jaar hielden ze het daar voor bekeken. Ze gingen het rustiger aan doen in hun woning in de Stationsstraat.

De eeuweling heeft twee dochters, zes kleinkinderen en tien achterkleinkinderen. Jeanne geniet nog van een goede gezondheid en niets neemt weg dat ze de leeftijd van haar overleden echtgenoot Marcel zal evenaren.

Familie, vrienden en kennissen zorgden voor veel felicitaties en geschenken. Door het stadsbestuur van Landen, waar ze nu al ruim een halve eeuw woont, werd namens de koning en koningin een mooie foto overhandigd.

- 1. Noteer de gevraagde jaartallen en trek een pijl naar de juiste plaats op de eeuwenband.**
- 2. Duid op de eeuwenband met fluo de 100 levensjaren van deze dame aan.**

geboortjaar : _____ huwelijksjaar : _____ 100ste verjaardag : _____

3. LEVENSLIJN

Ik ben nog niet oud ! En jij ?

Sam zit in het vierde leerjaar. Hij vindt zichzelf al een flinke baas. Hij is oud genoeg om langer op te blijven dan zijn zus.
Sam vindt zijn mama wel oud. Die is ook al 35 jaar.
Grootvader is echt heel oud. Hij is al 65.

De mama van Sam vindt zichzelf helemaal nog niet oud. Zij werd vorige maand pas 35 jaar. Haar vader vindt ze wel wat ouder, maar nog niet echt oud. En Sam ? "Dat is nog een klein jongetje", zegt ze.

Grootvader wordt over twee maanden 66 jaar. Hij geniet samen met oma van zijn pensioen. Hij moet dan wel niet meer gaan werken, maar tijd om te rusten heeft hij niet. Hij is voortdurend bezig met zijn hobby. Hij vindt zichzelf helemaal niet oud. "Eeuwelingen zijn wel oud", zegt hij.

***Huistaak : Kleef hieronder foto's van 3 familieleden.
Rangschik ze van jong naar oud.***

1. **Huistaak :** vul hieronder bij elke persoon de gevraagde datums in.
2. **Trek dan een pijl naar de juiste plaats op de eeuwenband.**
3. **Duid op elke levenslijn met fluo aan hoe lang deze persoon al leeft.**

Mijn eigen levenslijn.

Ik ben geboren op _____	Ik ging voor het eerst naar de kleuterklas op _____	Op _____ startte ik in het eerste leerjaar.	Ik werd tien jaar op _____	Ik word dit jaar _____ j.
----------------------------	--	---	-------------------------------	---------------------------

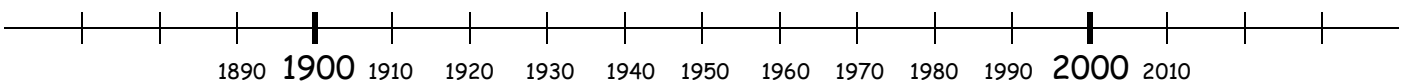
De levenslijn van mijn moeder / vader.

Ik ben geboren op _____	Ik begon te werken in het jaar _____	Ik huwde op _____	Jij werd geboren op _____	Ik word dit jaar _____ j.
----------------------------	--------------------------------------	----------------------	------------------------------	---------------------------

De levenslijn van één van mijn grootouders : _____.

Ik ben geboren op _____	Ik huwde op _____	Je moeder / vader werd geboren op _____	Jij werd geboren op _____	Ik word dit jaar _____ j.
----------------------------	----------------------	--	------------------------------	---------------------------

4. TIJDSLIJN

Geleerden schatten dat de aarde 4,5 miljard jaar

(= _____j. geleden ontstond. Op de tijdlijn hieronder zouden we dus nog zowat

4.500.000 stukjes van 1000j. op de stippellijn bij het begin van deze tijdlijn moeten kleven.

Om beter te begrijpen hoe lang iets geleden is, wordt die tijdlijn in stukken verdeeld. Elk stukje op deze tijdlijn is 100j. of _____

In het jaar 0 werd _____ geboren. Het jaar 0 is het begin van onze tijdrekening :

- alles wat ervoor gebeurde, noemen we ...j. vóór Christus = _____
- alles wat erna gebeurde, noemen we ...j. na Christus = _____

Soms zal je ook de Engelse afkortingen tegenkomen :

- v.C. wordt dan _____ = before Christ
- n.C. wordt dan _____ = after Christ

Onze eigen levenslijn is dus maar een héél klein deeltje van de héél lange levenslijn van de aarde.

1000 0 1000 2000

1. Teken een boog van 1000 jaar. Begin bij het jaar 0 en ga verder in de tijd.

2. Omkring het jaar 0 op de tijdlijn.

3. Schrijf onder de duizendtallen op de tijdlijn de juiste afkorting : v.C. of n.C.

4. Kleur met fluo de 20ste en 21ste eeuw op de tijdlijn.

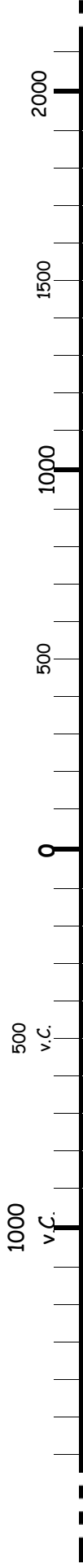

Opdracht 1 :

Gebruik een lat en een potlood.

Trek een lijn van deze jaartallen naar de juiste plaats op de tijdslijn.

800 v.C.   300 n.C.   100 v.C.   1200 n.C.   1900 n.C.   1600 n.C.

1ste eeuw n.C.   4de eeuw v.C.   15de eeuw n.C.   20ste eeuw n.C.   18de eeuw n.C.

Opdracht 2 :

Gebruik een potlood.

Duid met een boogje onder de tijdslijn de bovenstaande eeuwen aan.

Gebruik dan een lat om een lijn te trekken van de opgave naar het passende boogje.

Op p.11 vind je de tijdslijn in 6 stukken verdeeld.

Bij elk deel uit de Europese geschiedenis horen enkele bijzondere gebeurtenissen.

Lees maar ...

1. De oudste tijden.

Lang voor er mensen op aarde waren, leefden er al heel wat verschillende diersoorten.

De meest bekende daarvan zijn de dinosaurussen .

Onderzoekers ontdekten dat de mens afstamt van de aap . De eerste mensen zochten bescherming in grotten, leefden van de jacht en ontdekten het vuur.

In Egypte (buiten Europa) bouwde men piramides en ontstond het eerste schrift.

2. De tijd van Grieken en Romeinen.

Rond de Griekse burchten ontstonden de eerste Europese steden. De Grieken aanbaden hun Goden en bouwden er immense tempels voor. De oudste geschreven bronnen uit Europa zijn in het Grieks.

Ook rond Rome vormden de dorpjes stilaan samen een stad. Door hun contact met de Grieken, leerden ook de Romeinen lezen en schrijven. De Romeinen waren meesters in het bouwen van aquaducten. Ze regeerden toen ook over onze streken.

3. De tijd van burchten en steden.

Ridders van bij ons trokken op kruistocht naar Jeruzalem. Door deze verre reizen leerden ze nieuwe producten kennen, die ze hier verkochten. Ze vestigden zich in de buurt van o.a. burchten en abdijen en trokken zo volk aan. De eerste West-Europese steden ontstonden.

In abdijen wordt ijverig met de pen geschreven. Ze tekenen ook prachtige miniaturen.

4. De tijd van vorsten en ontdekkingen.

In deze periode regeren er heel wat verschillende vorsten over onze streken.

Enkele ontdekkingsreizigers varen de wereld rond en ontdekken zo dat onze aardbol rond is.

Een Vlaming legt mee de grondslag voor de boekdrukkunst.

5. De tijd van de volkeren.

België wordt onafhankelijk en krijgt een eigen koning.

In deze periode volgt de ene uitvinding de andere op : de stoomtrein, telegraaf en telefoon, geneesmiddelen, het eerste vliegtuig, de auto, ...

Het volk komt in opstand tegen de onderdrukking. Kinderarbeid maakt plaats voor schoolplicht. Het gewone volk krijgt stemrecht. De zondagsrust wordt ingevoerd.

De groeiende welvaart wordt echter tweemaal zware klappen tijdens de 2 wereldoorlogen.

6. De eigen tijd.

Deze periode wordt ook wel het computertijdperk genoemd. We leven in Europa in een wereld van welvaart.

Steeds meer landen slaan de handen in elkaar om samen te werken aan een betere wereld én de ruimte buiten onze aarde te verkennen.

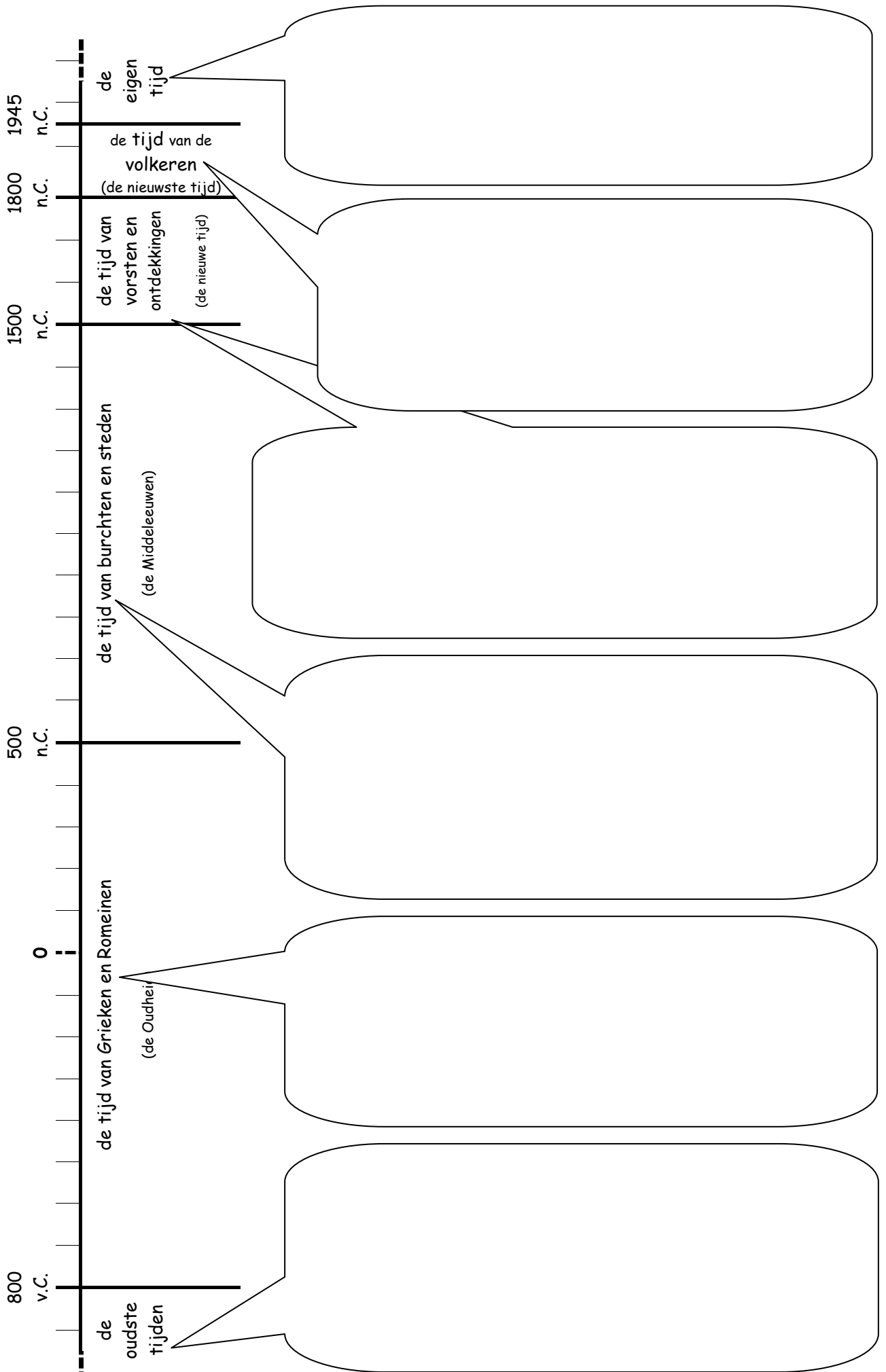

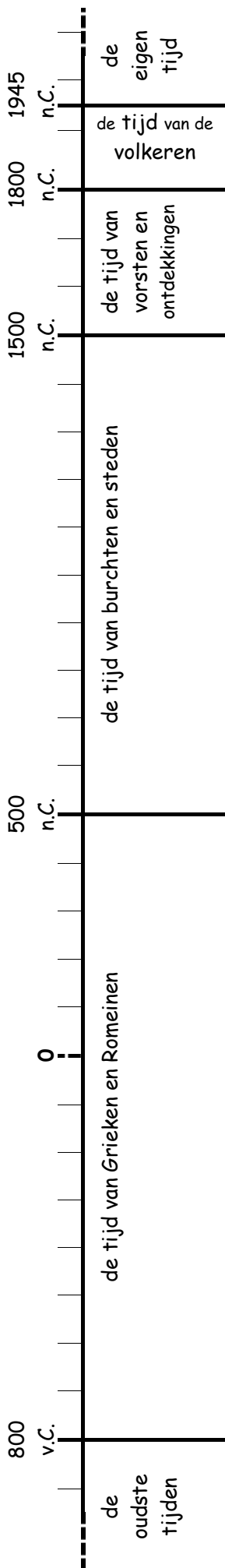
1. Schik de prenten bij de passende periode.

2. Kleef bij de tijdslijn op p.11 minstens 2 prenten bij elke periode.

Speel het kwartet spel "tijdslijn" om de periodes uit de geschiedenis nog beter te leren kennen.

Opdracht :

Zoek het jaartal of de eeuw van de volgende gebeurtenissen op op de tijdslijn.

Vul dan in in welke periode uit de geschiedenis het gebeurde.

6500 v.C. : in Egypte ontstaan de eerste dorpen.

→ _____

1949 : vrouwen mogen voor het eerst gaan stemmen

→ _____

9de eeuw : de Noormannen (Vikings) vallen onze streken aan.

→ _____

1814 : uitvinding van de stoomlocomotief.

→ _____

800 n.C. : Karel de Grote wordt tot keizer van het West-Europese rijk gekroond

→ _____

15de eeuw : de boekdrukkunst wordt uitgevonden

→ _____

31 v.C. : Julius Caesar wordt de eerste keizer van Rome.

→ _____

1883 : de eerste telefoon

→ _____

1914 : elk kind van 6 tot 14j. moet verplicht naar school

→ _____

De eeuweling.

HET BELANG VAN LIMBURG

09/10/07

Montenaken viert 100-jarige Jeanne

Er was heel wat volk op de been uit Montenaken voor de viering van de 100-jarige Jeanne Depas. Ze zag het levenslicht in Montenaken op 4 oktober 1907. In 1932 huwde ze Marcel Salmon, die 10 jaar ouder was en die maar liefst zijn 105de verjaardag heeft mogen vieren.

Vier jaar geleden is haar echtgenoot overleden. Tot dan waren ze altijd op eigen kracht in hun woning in de Stationsstraat blijven wonen. Na de dood van haar man werd Jeanne opgenomen bij haar dochter Flora, waar ze met de beste zorgen wordt omringd.

Als hoofdrekenen niet lukt, mag je cijferen.

Opgelet bij aftrekken → groot - klein !!!

Jeanne

- In welk jaar werd Jeanne geboren ? _____
 In welk jaar vierde ze dan haar 100ste verjaardag ? _____
 Bew. : _____

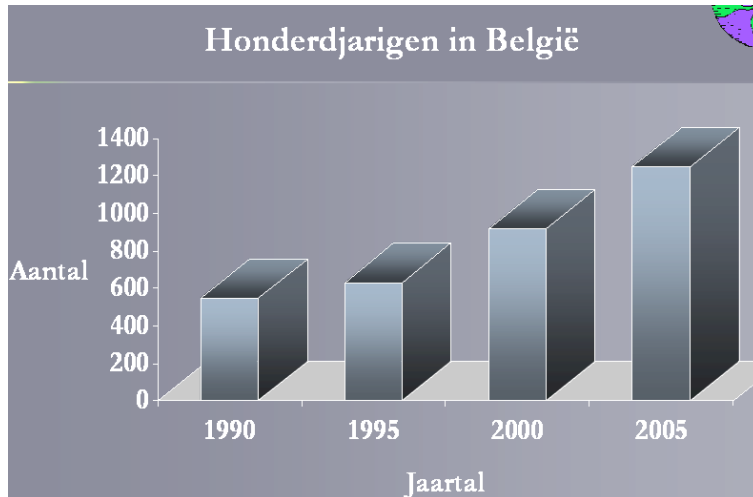
- Hoe oud was Jeanne toen ze huwde ? _____
 Bew. : _____

en haar man.

- Het krantenartikel werd geschreven in het jaar _____
 In welk jaar overleed de man van Jeanne ? _____
 Bew. : _____
 Hoe oud was Jeanne toen ? _____
 Bew. : _____
- Hoe oud werd de man van Jeanne ? _____
 Wat is dan het geboortjaar van haar man ? _____
 Bew. : _____
- Hoe oud was haar man toen ze huwden ? _____
 Bew. : _____

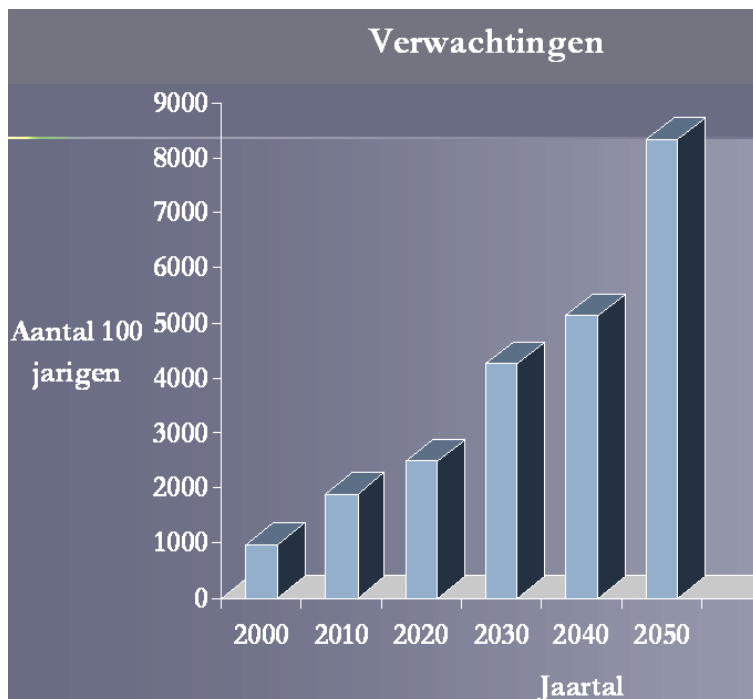

- Lees op de grafiek hoeveel 100-jarigen er in België waren.
    - gebruik de evenwijdige lijnen van je geodriehoek om zo nauwkeurig mogelijk te kunnen werken.
    - vul bij elk jaartal het best passende honderdtal (H) in.
- Opgelet : de oneven honderdtallen tellen ook mee, maar staan niet bij de grafiek.

Aantal 100-jarigen in België in :

- 1990 : tussen _____ en _____
- 1995 : meer dan _____
- 2000 : ongeveer _____
- 2005 : meer dan _____

- Lees op de grafiek hoeveel 100-jarigen er in België verwacht worden in de toekomst.
  - vul bij elk jaartal het best passende duizendtal (D) in.

Aantal 100-jarigen dat in België verwacht wordt in :

- 2010 : bijna _____
- 2020 : tussen _____ en _____
- 2030 : meer dan _____
- 2040 : ongeveer _____
- 2050 : meer dan _____

De levenslijn van mijn familie.

1. Zoek de jaartallen op in deze bundel op p.5
Teken vanaf elk jaartal een pijl naar de juiste plaats op de eeuwenband.

mijn geboortjaar

het geboortjaar van moeder/vader

het geboortjaar van één van mijn grootouders

_____

_____

_____

Als hoofdrekenen niet lukt, mag je cijferen.

Opgelet bij aftrekken → groot - klein !!!

2. Ik ben geboren in _____

Hoe oud was mijn vader/moeder toen ? _____

Bew. : _____

Hoe oud was mijn grootouder toen ? _____

Bew. : _____

3. Mijn moeder/vader is geboren in _____

Hoe oud was mijn grootouder toen ? _____

Bew. : _____

4. De eerste mens landde op de maan in _____ (zoek op p. 3)

Hoe oud was mijn grootouder toen ? _____

Bew. : _____

5. In Vlaanderen kon men in _____ voor het eerst televisie kijken.

(zoek op p. 3)

Hoe oud was mijn grootouder toen ? _____

Bew. : _____

of

Hoeveel jaar later is mijn grootouder geboren ? _____

Bew. : _____

DOEL : een interview afnemen van één van je ouders en van één van je grootouders.

	<p>Je wil meer te weten komen over het leven van je ouder / grootouder toen die zo oud was als jij.</p> <p>Maak een vragenlijstje voor je interview. Noteer de vragen zoals je ze later aan die personen zal stellen.</p>
	<p>Start je interview met te vertellen dat je te weten wil komen hoe zijn/haar leven was toen hij/zij zo oud was als jij.</p> <p>Maak vraagjes (min. 5) over : naar school gaan - spelen - speelgoed - hobby's - vrije tijd - televisie - computer(spelletjes) - chatten - mailen - kledij - zakgeld - vervoer - vakantie - ...</p> <p>Geef elke vraag een nummer, zodat je later de antwoorden hetzelfde nummer kan geven.</p> <p>Neem het blad "bijlage A" en schrijf alles op :</p> <ul style="list-style-type: none"> - de inleiding - de vragen (genummerd) <p>Vergeet niet naam en datum in te vullen.</p>
	<p><u>Huistaak</u> : tegen .....</p> <p>Neem het interview af :</p> <ul style="list-style-type: none"> - begin met de inleiding. - stel één voor één je vragen. <p>→ Je mag nog vraagjes bij bedenken als je nog meer te weten wil komen over een antwoord of als je een antwoord niet goed begrijpt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - noteer (op "bijlage B") uit elk antwoord de belangrijkste woorden.
	<p><u>Huistaak</u> : tegen .....</p> <p>Controleer of je alle vragen hebt gesteld.</p> <p>Controleer of de woorden die je uit het antwoord hebt opgeschreven duidelijk genoeg zijn om later alles te kunnen navertellen.</p>

DOEL : het interview afnemen bij jezelf.

	<p>Om je voor te bereiden op de echte interviews kan je het interview al eens afnemen bij jezelf.</p>
	<p>Neem "bijlage A - onderste helft" en vul naam en datum in.</p> <p>Lees de eerste vraag van je vragenlijst :</p> <ul style="list-style-type: none"> - schrijf nummer 1 voor de kantlijn. - schrijf in enkele losse woorden jouw antwoord op. <p>Doe dit ook voor de volgende vragen.</p>
	<p><u>Huistaak</u> : tegen .....</p> <p>Controleer of je alle vragen hebt beantwoord.</p> <p>Controleer of de woorden die je hebt opgeschreven duidelijk genoeg zijn om later alles te kunnen navertellen.</p>

DOEL : een afgenomen interview omzetten in een verhaal.

	<p>Je hebt 3 interviews afgenomen.</p> <p>Je gaat nu een verhaal schrijven over het leven van deze 3 personen :</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat is hetzelfde ? - wat is verschillend ? - wat vind je ervan ?
	<p>Je verhaal zal uit verschillende alinea's bestaan ...</p> <p>→ elke vraag wordt een nieuwe alinea met een eigen "kopje" (= titel).</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Dat <u>kopje</u> zegt in max. 5 woorden waarover de alinea gaat. b) In de <u>alinea</u> vertel je dan wat je zelf en de 2 andere personen hebben geantwoord op die vraag. <p>→ Je kan op 2 manieren te werk gaan :</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Je schrijft eerst een kopje dat bij die vraag uit je interview past. b) Je schrijft eerst de alinea en verzint er dan een passend kopje bij.
	<p>Neem :</p> <ul style="list-style-type: none"> - "bijlage C" om je verhaal te schrijven. - "bijlagen A en B" om de vragen en antwoorden te gebruiken voor je verhaal. <p>Je mag zelf kiezen met welk nummertje je begint ...</p> <p>Aan de slag !!! Succes !</p>
	<p>Lees je na elke alinea je verhaal om te luisteren of je alles duidelijk hebt opgeschreven.</p> <p>Verbeter als dat nodig is ...</p>

Ben je klaar ? Dan mag je je verhaal voorlezen ...

